

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 20.03.2023

Vår ref.: 200700399-150 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: Deres ref

Saksbehandler:

George Nicholas Nelson

genn@nve.no

Vedtak om utsatt byggefrist for Krutåga kraftverk, Mølnhusbekken kraftverk og tilhørende elektriske anlegg, Hattfjelldal kommune

NVE viser til søknader fra Krutåga Kraft AS (07.12.2021), Hattfjelldal Kraft AS (01.06.2022) og Statnett SF (15.12.2022) om forlenget byggefrist for Krutåga kraftverk, Mølnhusbekken kraftverk og tilhørende elektriske anlegg (bl.a. Varntresk transformatorstasjon og ledning mellom Krutåga kraftstasjon og Varntresk).

Bakgrunn

Ved kongelig resolusjon av 15. juni 2018 ble følgende vedtak fattet:

Krutåga Kraft AS

- Konesjon til erverv av nødvendige fallrettigheter i forbindelse med bygging av Krutåga kraftverk, i medhold av vannfallrettighetsloven § 2.
- Konesjon til overføring av Hjeltfjellvassbekken, Bekkenesbekken og Litleelva, regulering av Krutvatn og bygging av Krutåga kraftverk, i medhold av vassdragsreguleringsloven § 3.
- Konesjon til å bygge, eie og drive 132 kV ledning med tilhørende elektriske anlegg fra Krutåga kraftverk til Varntresk transformatorstasjon og nødvendige elektriske anlegg i og i tilknytning til Krutåga kraftverk, i medhold av energiloven § 3-1.
- Samtykke til å ekspropriere grunn og rettigheter for å bygge, eie og drive elektriske anlegg i eller i tilknytning til Krutåga kraftverk og ledningsanleggene mellom Krutåga kraftverk og Varntresk transformatorstasjon, i medhold av oreigningslova § 2 første ledd nr. 19.
- Samtykke til å ekspropriere nødvendige rettigheter for bygging av Krutåga kraftverk, i medhold av oreigningslova § 2 første ledd nr. 51.

Hattfjelldal Kraft AS

- Konesjon til bygging av Mølnhusbekken kraftverk, i medhold av vannressursloven § 8.
- Samtykke til å ekspropriere nødvendige rettigheter for bygging av Mølnhusbekken kraftverk, i medhold av oreigningslova § 2 første ledd nr. 51.

Statnett SF

- Konsesjon til å bygge og drive elektriske anlegg, i medhold av energiloven § 3-1.

Det er satt som vilkår i alle ovennevnte konsesjoner at arbeidet med det konsesjonsgitte tiltaket må påbegynnes før det har gått fem år fra konsesjonens dato. NVE kan forlenge byggefristen med inntil fem nye år.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Krutåga Kraft AS:

Krutåga Kraft AS eies i dag av SKS Produksjon AS med 71,5% og Statskog SF med 28,5%. Statskog har signalisert at de ikke vil tilføre mer kapital til selskapet, og det legges derfor til grunn at SKS Produksjon AS vil stå for finansiering og gjennomføring av prosjektet.

SKS er en stor kraftprodusent i Nord-Norge, og har utviklet og bygd flere nye vannkraftverk de senere år. Selskapet ønsker å bidra videre til det grønne skiftet med fortsatt utbygging av fornybar vannkraft.

Sammen med Helgeland Vannkraft AS har selskapet dannet Smisto AS som står for bygging av Smibelg og Storåvatn kraftverk. Prosjektorganisasjonen i Smisto AS har i all hovedsak bestått av personell fra SKS.

Planen er at Krutåga kraftverk skal bli neste store utbyggingsprosjekt for SKS. Imidlertid har det oppstått store utfordringer i Smisto-prosjektene. Det meste skyldes dårlig fjellkvalitet som har ført til et omfattende merarbeid og nærmere 3 års forsinkelse av prosjektet. Det omfattende merarbeid har ført til betydelige økonomiske utfordringer både for byggherre og entreprenør, og det har vært nødvendig med store kapitalinnskudd for dekke merkostnadene. I tillegg har det oppstått en tvist mellom byggherre og hoved-entreprenør om hvem som skal dekke merkostnadene.

Smisto-prosjektet er en stor belastning for SKS både mht. bruk av økonomiske og personellmessige ressurser. SKS ser det derfor som en stor utfordring å starte med et nytt større vannkraftprosjekt innen 15.juni 2023.

På bakgrunn av dette søker vi om forlenget frist for oppstart bygging med ytterligere 5 år. Jf. pkt 4 i vilkårene for gitt tillatelse.

Fra Hattfjelldal Kraft AS har vi mottatt følgende søknad:

Konsesjonen for Mølnhusbekken ble gitt sammen med konsesjonene for bygging av Krutåga kraftverk med tilhørende nettanlegg. Prosjektene Krutåga og Mølnhusbekken kraftverk er planlagt med felles nettløsning, og det er derfor naturlig at de også bygges ut samtidig.

Vi er kjent med at Krutåga kraft AS har søkt om forlengelse av konsesjonene den 7.12.2021.

På bakgrunn av dette søker vi om forlengelse av konsesjonen for Mølnhusbekken.

Vi har mottatt følgende søknad fra Statnett SF:

Statnett søker med dette om utsatt byggefrist for Statnetts del av konsesjonsgitt nettilknytning av Krutåga kraftverk med 5 år. Dette i koordinasjon med Krutåga Kraft AS sin søknad i saken.

Områdeplan Nordland.

Statnett jobber nå med en områdeplan for Nordland som skal vise den trinnvise nettutviklingen i Nordland frem mot et målnett i 2040. Planen skal ferdigstilles på nyåret og vedtas i mars-23.

Det er flere momenter/tiltak som vil kunne berøre den konsesjonsgitte løsningen.

1. Konsesjonsgitt løsning er tilknytning til 220 kV ledningen Nedre Røssåga-Ajaure (Sverige) med ny stasjon ved Varntresk. Ledningen er gammel, har lav overføringskapasitet, og er ofte en flaskehals i driften av nettet. Vi ser derfor behov for å øke overføringskapasiteten på denne forbindelsen. Ledningen vil derfor på sikt bli spenningsoppgradert (riving +nybygging) til 420 kV. Dette vil utredes i samarbeid med Svenska Kraftnät. Spenningsoppgradering til 420 kV vil kunne medføre at ny Varntresk stasjon må tilknyttes 420 kV.

2. Trofors transformatorstasjon er i dag forenklet og transformerer direkte fra 300/22 kV. I dag forsynes Trofors, Hattfjelldal og området sørover mot Majavatn fra Trofors stasjon på 22 kV. I områdeplanen skisseres spenningsoppgradering av 300 kV ledningen fra Nedre Røssåga til Tunnsjødal til 420 kV innen 2040, inkl. stasjoner. I den sammenheng vil vi, sammen med Linea, søke og finne en omforent løsning på forsyningen av forbruket under Trofors. Det er naturlig også å se dette i sammenheng med løsningen for tilknytning av Krutåga kraftverk.

Søknadene om forlenget byggefrist ble sendt NVE innen den opprinnelige fristens utløp.

Høring

Søknadene om forlenget byggefrist ble sendt på begrenset høring til Hattfjelldal kommune, Statsforvalteren i Nordland, Nordland fylkeskommune, Ildgruben reinbeitedistrikt og Børgefjell / Byrkije reinbeitedistrikt.

NVE har mottatt to uttalelser.

Statsforvalteren i Nordland uttaler følgende i brev datert 08.02.2023:

... Under prosessen fram til det ble gitt konsesjon for kraftverkene med elektriske anlegg ble planene for Krutåga kraftverk endret flere ganger slik at hensynet til reindrift og naturmangfold ble bedre ivarettatt enn i de opprinnelige planene. Dette førte til at Statsforvalteren i Nordland trakk innsigelsene vi hadde på grunn av prosjektets negative effekter på reindrift og naturmangfold. Vi fraråder imidlertid fortsatt utbyggingen av Krutåga kraftverk av hensyn til reindrift og naturmangfold. For nærmere informasjon viser vi til våre tidlige uttalelser til de ulike utbyggingsalternativene. Dersom NVE vedtar å forlenge byggefristen til 15. juni 2028,

forutsetter vi at statsforvalteren får mulighet til å komme innspill til detaljplanene for utbyggingene. Vi presiserer som i tidligere uttalelser, behovet for at utbygger har tett dialog med reindriftsnæringen under den videre planleggingen av tiltakene og under selve utbyggingen, slik at konsekvensene for reindrifta blir minst mulig.

Statsforvalteren opplyser at de har gjort søk i Artskart. De legger ved to tabeller som viser nyere artsobservasjoner av fugl i de berørte områdene for kraftverkene etter at konsesjonene ble gitt:

Krutåga

Norsk navn	Kategori	Funndato	Lokalitet	Presisjon	Aktivitet
Fiskemåke	Sårbar (VU)	18.06.2013	Krutvatnet, Hattfjelldal, Hattfjelldal, No	300 m	
Rødstilk	Nær truet (NT)	18.06.2013	Krutvatnet, Hattfjelldal, Hattfjelldal, No	300 m	
Gjøk	Nær truet (NT)	18.06.2013	Krutvatnet, Hattfjelldal, Hattfjelldal, No	300 m	
Fiskemåke	Sårbar (VU)	11.06.2017	Krutvatnet, Hattfjelldal, No	1 m	
Rødstilk	Nær truet (NT)	11.06.2017	Krutvatnet, Hattfjelldal, No	1 m	
Fiskemåke	Sårbar (VU)	16.06.2018	Krutvatnet, Hattfjelldal, No	500 m	Mulig hekking
Bergand	Sterkt truet (EN)	16.06.2018	Austerelva, Hattfjelldal, No	300 m	Mulig hekking
Fiskemåke	Sårbar (VU)	11.05.2019	Krutvatnet, Hattfjelldal, No	1000 m	Næringssøk

Mølhusbekken

Norsk navn	Kategori	Funndato	Lokalitet	Presisjon	Antall	Aktivitet
Fiskemåke	Sårbar (VU)	21.09.2018	Nordstad, Hattfjelldal, No	35 m	24	
Fiskemåke	Sårbar (VU)	21.09.2018	Nordstad, Hattfjelldal, No	30 m	3	
Fossefall	Livskraftig (LC)	18.04.2021	Bjørkåselva utløp, Hattfjelldal, No	75 m	1	Næringssøk
Varsler	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Uglvassveien, Hattfjelldal, No	400 m	2	Hekking
Lavskrike	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Uglvassveien, Hattfjelldal, No	400 m	1	Mulig hekking
Lirype	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Uglvassveien, Hattfjelldal, No	400 m	1	Mulig hekking
Gjøk	Nær truet (NT)	19.06.2021	Uglvassveien, Hattfjelldal, No	400 m	1	Mulig hekking
Buskskvett	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Uglvassveien, Hattfjelldal, No	250 m	1	
Dompap	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Uglvassveien, Hattfjelldal, No	250 m	1	
Siland	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Uglvassveien, Hattfjelldal, No	250 m	2	
Rødstilk	Nær truet (NT)	19.06.2021	Kottjønn, Hattfjelldal, No	150 m	2	Mulig hekking
Dompap	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Kottjønn, Hattfjelldal, No	150 m	2	Mulig hekking
Gråfluesnapper	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Kottjønn, Hattfjelldal, No	150 m	2	Mulig hekking
Gråtrost	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Kottjønn, Hattfjelldal, No	150 m	10	Hekking
Lirype	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Kottjønn, Hattfjelldal, No	150 m	1	Mulig hekking
Trepplerke	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Kottjønn, Hattfjelldal, No	150 m	1	Mulig hekking
Rugde	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Kottjønn, Hattfjelldal, No	150 m	2	Mulig hekking
Varsler	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Kottjønn, Hattfjelldal, No	150 m	2	Hekking
Varsler	Livskraftig (LC)	19.06.2021	Kottjønn, Hattfjelldal, No	150 m	1	Hekking

Nordland fylkeskommune uttaler i brev datert 15.02.2023 at de ikke kan se at det foreligger nye forhold av betydning siden saken ble behandlet i 2018. Fylkeskommunens vurdering er at utsatt frist for idriftsettelse ikke vil ha konsekvenser for fylkeskommunens

ansvarsområder eller regional politikk, herunder regional plan for vannforvaltning og regional plan for vannkraft.

NVEs vurdering

En søknad om utsatt byggefrist innebærer ikke at det blir gjort en ny samlet vurdering av fordeler og ulemper ved tiltaket, slik det ble gjort i behandlingen av den opprinnelige konsesjonssøknaden. I saksbehandlingen skal NVE bare vurdere om det har oppstått *nye* eller *endrede* forhold siden konsesjonstidspunktet. Dersom det kommer frem ny vesentlig informasjon, kan NVE avslå en søknad om forlenget byggefrist. Et sentralt moment i vurderingen vil være om det kan settes nye vilkår som kan avbøte ulempene. Etablert forvaltningspraksis, understøttet av forarbeidene til vannressursloven og den reviderte vassdragsreguleringsloven, tilsier likevel at det har vært forutsatt at det skal praktiseres lempelighet ved fristforlengelser.

Søknadene om forlenget byggefrist har vært forelagt lokale og regionale myndigheter, samt to reinbeitedistrikt som har rettigheter i tiltaksområdene. Vi har ikke mottatt merknader fra noen av reinbeitedistriktene, og Nordland fylkeskommune har ingen innvendinger mot at det gis utsatt byggefrist.

Statsforvalteren i Nordland var sterkt kritisk til utbygging av Krutåga kraftverk da søknaden ble konsesjonsbehandlet. De fraråder fortsatt utbygging av hensyn til reindrift og naturmangfold. Dersom det vedtas å forlenge byggefristen forutsetter Statsforvalteren at de gis mulighet til å komme med innspill til detaljplanene for utbyggingene, og at utbygger har tett dialog med reindriftsnæringen under planlegging og utbygging av anleggene.

I konsesjonene til bygging av Krutåga kraftverk og Mølhusbekken kraftverk er det satt vilkår om at detaljerte planer for miljø og landskap (detaljplan) skal forelegges og godkjennes av NVE før anleggsstart. Vi kan bekrefte at forslag til detaljplaner vil bli sendt på høring til alle relevante høringsparter, inkludert Statsforvalteren i Nordland.

I Olje- og energidepartementets bemerkninger til den kongelige resolusjonen av 15.06.2018 er det gitt føringer og krav som må hensyntas ved utformingen av detaljplan for kraftverkene (s 24-30). For både Krutåga og Mølhusbekken er det presisert at anleggsvirksomheten skal gjennomføres i nær dialog med de berørte reindriftsaktørene.

NVE foretok en grundig vurdering av konsekvensene for vanntilknyttet fugl i vår innstilling til OED av 24.06.2016. Vi konkluderte med at utbyggingen vil føre til moderate negative konsekvenser for vanntilknyttet fugl, og at konsekvensene ikke vil være av et slikt omfang at det har avgjørende betydning for konsesjonsspørsmålet.

På grunnlag av søk i Artskart har Statsforvalteren laget en tabell med nyere observasjoner av fugl i tiltaksområdet til de to kraftverkene. NVE har også foretatt søk i Artskart, og kan bekrefte observasjonene Statsforvalteren legger fram. Etter NVEs vurdering endrer ikke disse nyere observasjonene vår vurdering og konklusjon om utbyggingenes konsekvenser for vanntilknyttet fugl. Vi har også foretatt søk i Naturbase, og kan ikke se at det er registrert nye funn av naturtyper i tiltaksområdet som kan bli vesentlig påvirket av utbyggingen av Krutåga og Mølhusbekken kraftverk.

Vår totalvurdering er at det ikke foreligger noen ny informasjon i saken som tilsier at søknadene bør avslås.

NVEs vedtak

NVE mener det ikke foreligger ny informasjon som tilsier at søknadene om forlenget byggefrist for Krutåga kraftverk, Mølhusbekken kraftverk og tilhørende elektriske anlegg, inkludert nye Varntresk transformatorstasjon og ledning mellom Krutåga kraftstasjon og Varntresk, bør avslås.

Krutåga Kraft AS:

I medhold av vannressursloven §§ 27 og 19 annet ledd, vassdragsreguleringsloven § 15, vannfallrettighetsloven § 21 og energiloven § 10-4 annet ledd forlenges byggefristen for Krutåga kraftverk med tilhørende elektriske anlegg, inkludert nye Varntresk transformatorstasjon og ledning mellom Krutåga kraftstasjon og Varntresk, med fem år, til 15.06.2028.

Hattfjelldal Kraft AS:

I medhold av vannressursloven §§ 27 og 19 annet ledd, samt vassdragsreguleringsloven § 15 forlenges byggefristen for Mølhusbekken kraftverk med fem år, til 15.06.2028.

Statnett SF:

I medhold av energiloven § 10-4 annet ledd forlenges byggefristen for elektriske anlegg i og i tilknytning til nye Varntresk transformatorstasjon med fem år, til 15.06.2028.

Vilkårene for øvrig er de samme som i konsesjonene av 15.06.2018. Vi skriver ikke ut nye konsesjonsdokumenter.

Det ble ikke begjært skjønn innen ett år etter at konsesjonene ble meddelt 15.06.2018. NVE minner om at det må søkes om ny(e) ekspropriasjonstillatelse(r) til Olje- og energidepartementet dersom det ikke inngås minnelige avtaler med grunneiere og rettighetshavere i tiltaksområdet.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere

NVE ber om at dette brevet så snart som mulig blir sendt til berørte grunneiere/rettighetshavere. NVE ber om en bekreftelse på at brevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.

Orientering av systemansvarlig

NVE viser til forskrift om systemansvaret i kraftforsyningen. Konsesjonæren plikter å informere systemansvarlig i tråd med kravene i gjeldende forskrift. Nye anlegg eller

endringer i eksisterende anlegg kan ikke settes i drift uten vedtak fra systemansvarlig. Plikten til å informere systemansvarlig gjelder også ved senere endringer av anlegget som ikke utløser behovet for ny anleggskonsesjon.

Med hilsen

Inga Nordberg
Direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

STATNETT SF
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)
Krutåga Kraft AS
LINEA AS
HATTFJELLDAL KRAFT AS

Kopimottakerliste:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Nordland fylkeskommune
HATTFJELLDAL KOMMUNE
Ildgruben reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 27, Nordland
Børgefjell / Byrkije reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 19, Nordland

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.